

Sygn. akt *XVII AmE 216/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Anna Maria Kowalik
Protokolant –	st. sekr. sąd. Joanna Preizner

po rozpoznaniu 22 lipca 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. G.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 27 lutego 2018 r. Nr (...)

1. uchyla zaskarżoną decyzję;

2. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz A. G. kwotę 837,00 zł (osiemset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Anna Maria Kowalik

Sygn. akt XVII AmE 216/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 27 lutego 2018 r. Nr (...)Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE, pozwany), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220 ze zm.) (dalej p.e.) w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 23 lipca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r. Nr 133, poz. 924) (dalej Rozporządzenie) oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257) w związku z art. 30 ust. 1 p.e., po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego orzekł, że J. G. (powinno być **A. G.** k. 20) **prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „Przedsiębiorstwo (...) - A. G.** (dalej powód) w dniach 10 sierpnia 2015 r. - 11 sierpnia 2015 r. w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w (...), naruszył obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne i za to działanie wymierzył mu karę pieniężną w kwocie 8 922,00 zł.

Od powyższej Decyzji powód złożył odwołanie, w którym wniósł o:

- a) uchylenie zaskarżonej Decyzji i odstąpienie od ukarania;
- b) dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów powołanych w uzasadnieniu;
- c) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania sądowego z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że w zawartej 1 grudnia 2006 roku umowie kompleksowej o świadczenie usług przesyłowych i sprzedaży energii elektrycznej nie ma postanowień o dopuszczalnym maksymalnym ograniczeniu w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Nie otrzymał również wbrew twierdzeniom zawartym w uzasadnieniu Decyzji Planu wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w okresie od 1 września 2014 roku do 31 sierpnia 2015 roku. W tym stanie rzeczy nie posiadał wiedzy do jakiej wartości może pobierać energię elektryczną w poszczególnych stopniach zasilania.

W dalszej części uzasadnienia powód wskazał, że ustawa prawo energetyczne nie daje Prezesowi URE uprawnienia do wymierzenia kary pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. Wskazany przepis przewiduje bowiem możliwość nałożenia kary pieniężnej na podmioty, które nie stosują się do ograniczeń które zostały wprowadzone na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 p.e.. Natomiast ograniczenia obowiązujące 10 sierpnia 2015 roku wprowadzono na podstawie art. 11c ust.2 pkt 2 p.e. Zatem wprowadzone przez (...) ograniczenia pozostają poza zakresem regulacji art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e., tym samym niezastosowanie się do nich nie może być podstawą do nałożenia kary pieniężnej.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki złożył odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o: oddalenie odwołania; dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach postępowania administracyjnego na okoliczność prawidłowości zaskarżonej Decyzji oraz zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

A. G. zawarł 1 grudnia 2006 r. z Koncernem energetycznym (...) S.A. (dalej (...)) Umowę kompleksową o świadczenie usług przesyłowych i sprzedaży energii elektrycznej nr (...) (Umowa k. 8-11 akt adm.). Zgodnie z Umową energia elektryczna dostarczana była przez (...) do obiektu odbiorcy zlokalizowanego w (...) przy ulicy (...). Moc umowną określono na 480 kW (§ 5 Umowy) Następnie, 27 lutego 2008 roku na mocy Aneksu wartość ta została podniesiona do 580 kW (Aneks nr (...) k.12 akt adm.). Ostatecznie strony ustaliły moc umowną na poziomie 900 kW (Aneks nr (...) z 29/05/2015 r. k. 16 akt adm.).

(...) S.A. (dalej: (...) S.A.” albo (...)) w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskim poziomem wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d p.e. wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 p.e., od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Tego samego dnia o godzinie 7:55 i 19:55 pojawiły się komunikaty w Programie (...) (...) informujące o wprowadzonych ograniczeniach (okoliczność bezsporna).

Jednocześnie, 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11c ust. 3 p.e., powiadomiły Ministra Gospodarki i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 p.e., tj. w trybie

wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r.

Rada Ministrów pozytywnie rozpatrzyła wniosek Ministra Gospodarki wydając 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Na wezwanie Prezesa URE, (...) S.A., do której sieci przyłączony jest powód, pismem z 22 lipca 2016 roku przedstawiła zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym od 10 do 31 sierpnia 2015 roku (k.4 akt adm.).

Mając na względzie informacje przedstawione przez (...) organowi, Prezes URE pismem z 28 kwietnia 2017 r. zawiadomił powoda o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, wzywając jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. Ponadto Prezes URE wezwał powoda do ustosunkowania się do przekazanych jej informacji, otrzymanych przez Prezesa URE od (...), wskazujących na stopień niedostosowania się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz wezwał do przedstawienia jeszcze innych informacji i dokumentów (zawiadomienie k. 1- 2 akt adm.).

W odpowiedzi powód przedstawił Prezesowi URE swoje stanowisko w sprawie wskazując, iż przekroczenia poboru energii spowodowane były względami technologicznymi. Jak wyjaśnił „przerwanie pracy linii suszarniczej, która wraz z kotłownią i linią produkcji mozaiki dostarczającej trociny do kotłowni pobiera ok. 460 kW, spowodowałoby pęknięcia i odbarwienia suszonego drewna" (pismo z 30/05/2017 k. 6-7 akt adm.). Nadto podniósł, iż „przekroczenia poboru mocy w (...) zakładzie wystąpiły jedynie w dniach 10 i 11 sierpnia i nie były działaniem zawinionym, ponieważ wynikały z braku jakiegokolwiek informacji od służby dyspozytorskiej (...)” (pismo z 30/05/2017 r. k. 6-7 i pismo z 22/12/2017 r. k. 45-47 akt adm.).

Z kolei (...) S.A. wyjaśniła, że powód został ujęty w planie ograniczeń na okres od 1 września 2014 roku do 31 sierpnia 2015 roku i tym samym był zobowiązany do wprowadzenia w tym okresie ograniczeń mocy w przypadku obu przyłączy. Plan został przesłany powodowi przesyłką nierejestrowaną w związku z tym operator nie posiada dowodu doręczenia pisma, ani dowodu jego nadania (pismo z 31/08/2017 r. k. 29-31 akt adm.).

Pismem z 12 lutego 2018 r. zawiadomiono powoda o zakończeniu postępowania dowodowego w przedmiotowej sprawie oraz wyznaczono 7-dniowy termin na zapoznanie się z zebrany w sprawie materiałem dowodowym oraz na złożenie ewentualnych uwag i wyjaśnień (k. 54 akt adm.).

27 lutego 2018 r. Prezes URE wydał zaskarżoną Decyzję (k. 56-63 akt adm.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych w trakcie postępowania administracyjnego, których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie, należy podnieść że w ocenie Sądu istniała podstawa prawna do nałożenia na powoda kary pieniężnej, bowiem zgodnie z przepisem art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

W rozpoznawanej sprawie Prezes URE zarzucił powodowi niezastosowanie się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11 i 11d ust. 3 p.e.

Stosownie do treści tego ostatniego przepisu „**W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.**”

Z kolei zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 p.e. w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła. W razie wystąpienia takiej sytuacji Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła (art. 11 ust. 7 p.e.).

Zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej może powstać w szczególności w następnym:

- 1) działań wynikających z wprowadzenia stanu nadzwyczajnego;
- 2) katastrofy naturalnej albo bezpośredniego zagrożenia wystąpienia awarii technicznej w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, z późn. zm.);
- 3) wprowadzenia embarga, blokady, ograniczenia lub braku dostaw paliw lub energii elektrycznej z innego kraju na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub zakłóceń w funkcjonowaniu systemów elektroenergetycznych połączonych z krajowym systemem elektroenergetycznym;
- 4) strajku lub niepokoju społecznych;
- 5) obniżenia dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, o których mowa w art. 9g ust. 4 pkt 9, lub braku możliwości ich wykorzystania. (art. 11c ust. 1 p.e.).

W przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

- 1) podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;
- 2) **może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.** (art. 11c ust. 2 p.e.).

Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7. (art. 11c ust. 3 p.e.).

Reasumując, w razie powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

- a) po pierwsze, może wprowadzić ograniczenia w dostarczeniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jej części do czasu wejścia Rozporządzenia, o którym mowa w art. 11 ust. 7 p.e., lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin;

b) po drugie, niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa URE o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie rozporządzenia.

W rozpoznawanej sprawie (...) skorzystały z obu uprawnień, tj. w dniach 10-12 sierpnia 2015 roku wprowadziły ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz powiadomiły Ministra Gospodarki o konieczności wprowadzenia ograniczeń na dłuższy okres. Rada Ministrów 11 sierpnia 2015 r. wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Okoliczność, iż doprecyzowanie okresu na jaki OSP może wprowadzić przedmiotowe ograniczenia znajduje się w treści art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e., nie oznacza, że nie zostały one wprowadzone na podstawie art. 11d ust. 3 p.e. Treść przedmiotowych regulacji prawnych tj. art. 11 c ust. 2 pkt 2 oraz art. 11 d ust. 3 p.e. pozostaje w ścisłym związku, albowiem dopiero łączna ich treść określająca podstawę do wprowadzenia ograniczenia przez OSP w okresie występowania zagrożenia tj. art. 11 d ust. 3 p.e. oraz możliwy okres, czemu służy art. 11c ust. 2 pkt 2, którego stosowanie jest możliwe już w sytuacji powstania zagrożenia, umożliwia skuteczne wprowadzenie przedmiotowego ograniczenia przez OSP, tj. w ściśle ograniczonym czasie i na ściśle określonym terytorium.

Jednocześnie w tym miejscu podkreślenia wymaga, że nie ma znaczenia, iż w art. 11 c ust. 2 pkt 2 p.e. jest mowa o wprowadzeniu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii a w art. 11 d ust. 3 p.e. o wprowadzeniu ograniczeń w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii, ponieważ wdrożenie ograniczeń w przesyłaniu lub dystrybucji energii normowane jest z punktu widzenia operatora, podczas gdy ograniczenia te w istocie stanowią ograniczenia w dostarczaniu energii przekładające się na ograniczenia w poborze tej energii, wywołujące skutki dla odbiorcy. Tym samym należało uznać, że w danym zakresie ustawodawca posłużył się różnymi wyrazami dla opisanego tego samego, aczkolwiek z perspektywy dwóch różnych stron- operatora i odbiorcy.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że w art. 11, 11c i 11 d p.e. ustawodawca wielokrotnie i konsekwentnie posługuje się sformułowaniem o wprowadzeniu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii. Mianowicie ustawodawca uregulował m.in., iż w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (art. 11 ust. 1 pkt 2 p.e.); podał na czym rzeczony ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej polegają (art. 11 ust. 3 p.e.); upoważnił Radę Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1 (art. 11 ust. 6 p.e.), w związku z czym w Rozporządzeniu zawarto szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz konkretnie w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła, stąd Rozporządzenie odnosi do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, w tym określa zakres planów wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii (art. 11 ust. 6a pkt 4 p.e.); wskazał w art. 11 c ust. 1 p.e. w następstwie czego może powstać zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i jakie kompetencje ma operator w razie powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, włącznie z możliwością wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii (art. 11c ust. 2 p.e.); zaś w art. 11d ust. 1 p.e. wprost odniósł się do sytuacji wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej opisanej w art. 11 c ust. 1 p.e., normując jakie działania podejmuje wówczas operator oraz ustanawiając jednocześnie w art. 11 d ust. 3 p.e. dla operatorów, w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, możliwość wprowadzania ograniczeń w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

Wynika z tego, że skoro ustawodawca cały czas w powołanych przepisach odnosi się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii to w art. 11 d ust. 3 p.e., w którym ustanawia możliwość wprowadzenia ograniczeń w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii na wypadek wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, do którego odnoszą się wszystkie pozostałe wymienione przepisy poruszające kwestie przedsięwzięcia

działań zapobiegawczych w postaci ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, faktycznie reguluje tożsamą czynność wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii.

Ostatecznie za taką konkluzją przemawia uregulowanie z art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e., iż karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Oznacza ono bowiem, że m.in. na mocy art. 11 d ust. 3 p.e. traktującym dosłownie o wprowadzaniu ograniczeń w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii w rzeczywistości wprowadzane są ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii.

W świetle powyższego OSP posiadała kompetencję do wprowadzenia przedmiotowych ograniczeń w poborze energii w myśl art. 11d ust. 3 p.e., zaś okres i zakres terytorialny ich obowiązywania, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. wprowadzono od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 roku z informacją o zgłoszonej konieczności wprowadzenia dalszych ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7 p.e. Jak już bowiem wskazano, OSP mogło wprowadzić przedmiotowe ograniczenia do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7 p.e., lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Wskazać przy tym należy, iż jedynie realizacja działań z zachowaniem przedstawionej wyżej kolejności umożliwiła uzyskanie podstawowego celu powołanej ustawy, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kraju.

Zatem przepis art. 11d ust. 3 p.e. stanowi samoistną materialnoprawną podstawę do wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej a niezastosowanie się do nich przez podmioty do tego zobowiązane jest sankcjonowane karą pieniężną określoną w art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. Tym samym przekroczenie poboru energii nie tylko w dniach od 12 do 31 sierpnia 2015 r. kiedy obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów w kwestii ograniczeń, ale również w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. kiedy obowiązywały ograniczenia wprowadzone przez OSP na mocy art. 11d ust. 3 p.e., jest zagrożone karą pieniężną z art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.

Przy czym skoro to operatorzy systemu elektroenergetycznego wprowadzają ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na zasadzie art. 11d ust. 3 p.e. stosowanie się do ograniczeń w poborze energii obciąża odbiorców tej energii, którzy podlegają karze w razie naruszenia ustalonych przez operatorów ograniczeń. Zgodnie bowiem z treścią art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Przepis ten nie zawęża kręgu podmiotów podlegających karze, tak więc obejmuje on wszystkie podmioty niestosujące się do ograniczeń w poborze, a tym samym wszystkich odbiorców energii.

Stosownie do § 5 pkt 1 Rozporządzenia powód jest podmiotem zobowiązanym do stosowania się do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, bowiem moc umowna w odniesieniu do obiektu powoda zlokalizowanego w (...) określona została na poziomie 900 kW, a zatem powyżej wskazanej w § 5 pkt 1 Rozporządzenia wielkości 300 kW.

Zatem, co do zasady powód był zobowiązany do stosowania się do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 roku ograniczeń.

W myśl § 8 Rozporządzenia operatorzy opracowują plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, zwane „planami ograniczeń”, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 11 ust. 3 ustawy prawo energetyczne. Plany ograniczeń dla energii elektrycznej określają wielkości maksymalnego poboru tej energii dla poszczególnych odbiorców i stopni zasilania. Plany te podlegają corocznej aktualizacji w terminie do dnia 31 sierpnia. Plany ograniczeń i ich coroczne aktualizacje podlegają uzgodnieniu z:

- 1) Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki - jeżeli są opracowywane przez operatorów systemu przesyłowego elektroenergetycznego;
- 2) właściwym operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego - jeżeli są opracowywane przez operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych lub operatorów elektroenergetycznych systemów połączonych.

Operatorzy systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, operatorzy systemów połączonych elektroenergetycznych i odbiorcy przyłączeni do sieci przesyłowej elektroenergetycznej, na wniosek operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, przekazują dane dotyczące mocy umownej, określonej w umowach z odbiorcami przyłączonymi do sieci przesyłowej elektroenergetycznej lub sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, oraz inne niezbędne dane służące do opracowania planów ograniczeń, w szczególności dane dotyczące:

- 1) skutków wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej;
- 2) przewidywanej liczby odbiorców, których ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dotyczą.

W § 9 Rozporządzenia zostało wskazane, że wielkości planowanych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, ujęte w planach ograniczeń, określa się w stopniach zasilania od 11 do 20, przy czym:

- 1) 11 stopień zasilania określa, że odbiorca może pobierać moc do wysokości mocy umownej określonej w umowach sprzedaży energii;
- 2) stopnie zasilania od 12 do 19 powinny zapewniać równomierne obniżanie mocy elektrycznej pobieranej przez odbiorcę;
- 3) 20 stopień zasilania określa, że odbiorca może pobierać moc do wysokości ustalonego minimum, niepowodującego zagrożeń i zakłóceń, o których mowa w § 3 ust. 4 Rozporządzenia (moc minimalna lub moc bezpieczna).

Dopuszczalne maksymalne ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej ujęte w planach ograniczeń, oraz sposób powiadamiania odbiorców o obowiązujących stopniach zasilania uwzględnia się w umowach sprzedaży lub dystrybucji energii (§ 10 Rozporządzenia).

Operatorzy zapoznają odbiorców z planami ograniczeń przez ogłoszenia zamieszczane w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości lub w formie elektronicznej na swojej stronie internetowej albo w formie ustalonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, co najmniej na 30 dni przed dniem obowiązywania ograniczeń (§ 11 Rozporządzenia)

Powyzsza regulacja jasno wskazuje, że to plany ograniczeń określają wielkości maksymalnego poboru energii dla poszczególnych odbiorców i stopni zasilania.

Plany te powinny być udostępnione odbiorcom, w taki sposób aby odbiorca – konkretny adresat ograniczeń, mógł się z nimi zapoznać. Rolą operatora jest podjęcia takich działań, aby odbiorca mógł się zapoznać z obowiązującym go planem. Przy czym ciężar dowodu, że operator podjął działania skutkiem których odbiorca mógł się zapoznać z planami ograniczeń, spoczywa na operatorze.

W sprawie niniejszej nie zostało wykazane przez Prezesa URE, aby powód jako odbiorca został powiadomiony przez operatora o obowiązującym go planie ograniczeń. Wprawdzie operator twierdzi, że wysłał do powoda pismo z 7 maja 2014 roku, w którym przedstawił propozycję planu ograniczeń, jednak nie posiada ani dowodu wysłania pisma ani też dowodu otrzymania przesyłki przez adresata. Odbiorca zaś od początku wszczęcia postępowania administracyjnego twierdził, że pisma nie otrzymał.

Zdaniem Sądu powyższe ustalenie nie pozwalają na przyjęcie, że powód, co do którego brak jest dowodów zapoznania się z treścią pisma, jest tą treścią związany oraz, że niezastosowanie się do propozycji planu ograniczeń może skutkować nałożeniem na niego kary administracyjnej.

Dokonując oceny zachowania powoda Sąd doszedł do przekonania, że chociaż formalnie odbiorca był podmiotem, który podlegał ograniczeniom z racji mocy umownej większej niż 300 kW, to jednak nie był zobowiązany do stosowania się do ograniczeń wprowadzonych w okresie 10-31 sierpnia 2015, skoro nie został mu przedstawiony obowiązujący go plan ograniczeń.

Warto przy tym odnotować, że także sam regulator rynku energetycznego, podobnie interpretuje obowiązki operatorów w zakresie dostarczania odbiorcom planów ograniczeń i konsekwencje braku dowodów dostarczenia tych planów. Mianowicie w decyzji z 26 czerwca 2019r, nr (...), Prezes URE umarżając postępowanie w sprawie nałożenia kary na odbiorcę, który nie dostosował się do planu ograniczeń, uznał, że skoro operator nie posiada dowodu doręczenia odbiorcy planu ograniczeń, nie można przyjąć, aby odbiorca został zapoznany przez operatora z tym planem, a w konsekwencji także by odbiorcę obowiązywały taki plan ograniczeń (okoliczność zanan Sądowi z urzędu).

Mając na uwadze powyższe Sąd doszedł do przekonania, że brak było podstaw do ustalenia, iż powód nie zastosował się do nałożonych na niego ograniczeń w poborze energii elektrycznej, a tym samym do nałożenia na niego kary pieniężnej, o jakiej mowa w art. 56 ust 1 pkt 3a p.e. Dlatego też na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c. uchylił w całości zaskarżoną Decyzję.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na uwzględnienie odwołania, pozwanego należało uznać za stronę, która przegrała proces i zasądzić od niego na rzecz powoda zwrot kosztów procesu, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 720,00 zł ustalone w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015, poz. 1804 ze zm.), opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł oraz opłata sądowa od odwołania w wysokości 100,00 zł.

Sędzia SO Anna Maria Kowalik